

[Duborg.]

Hvis man vil tale om Forcering af Udstykningen, sker det derfor i Virkeligheden principielt i højere Grad ved de Konservatives Forslag, end det gør ved Venstres eller Socialdemokratiets. For dette, at de Konservative begrænser Udstykningen til et lille Beløb, er jo uden praktisk Interesse. Det er, som det er sagt før her, den demagogiske Form for Politik, hvor man giver sine Vælgere et andet Indtryk end Virkeligheden.

De Konservative maa være klar over, at de ikke har Evne — og forhaabentlig heller ikke Villie — til at nægte Bevillinger til kvalificerede Ansøgere, som melder sig efter det Tilbud, de selv har stillet. Og det vil faa meget ringe Betydning, at de henviser til, at deres Tilbud kun gælder ca. 4 Millioner. De vil ikke kunne gøre Befolkningen eller deres egne Vælgere begribeligt, at det kun er disse faa Mennesker, der skal nyde den store Fordel, andre lige saa kvalificerede maa ikke nyde den.

Hvis de Konservative virkelig vilde bremse Udstykningen, og det kan der jo fremføres Argumenter for i en økonomisk Tid som den nuværende, maatte de være gaaet en helt anden Vej, saa maatte de have gjort deres eget Tilbud mindre fristende. For de har faktisk givet Overbud. De er kommet ind i det daarlige politiske System, som særlig er benyttet, kan vi vel sige, af Socialdemokratiet hidtil: den udprægede Overbudspolitik.

Selve Beløbet tillægges der, som det er sagt af vort Partis Ordfører, ikke megen Betydning, og der kan heller ikke tillægges det megen Betydning, for det vil altid rette sig efter det Krav, der er. Jeg nærer ingen som helst Tvivl om, at med de Konjunkturer, vi har i Øjeblikket, vil det Beløb, selve Forslaget nævner, ikke blive anvendt, end ikke tilnærmelsesvis.

Bliver Tiderne anderledes, saaledes at der bliver Anledning til at gaa stærkere ind i denne Brugsform, end Tilfældet er nu, vil Beløbet sandsynligvis blive anvendt. Men jeg hævder, at da vil det ogsaa blive anvendt, hvilket Beløb der end er nævnt, idet Regeringen og Rigsdagen aldrig vil kunne modsætte sig en saadan Bevilling, naar der er kvalificerede Ansøgere.

Saa vil jeg gerne fremkomme med et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Holdgaard. Efter Referater i Bladene har det ærede Medlem ved et Husmandsmøde fremsat en Udtalelse i Retning af, at Venstre ved at gaa imod det tvungne Statsfæste gik Kapitalens Ærinde — det

var vistnok sagt i mere drastisk Form, men det er i alt Fald Indholdet af det.

Jeg ønsker heroverfor at sige dette, at det er en Paastand af saa løs Art, at det er forstaaeligt, at det ærede Medlem ikke søger at underbygge den. Hvad vi end mener om Fæste og Selveje — derom er Meningerne højst forskellige her i Salen —, er det udenfor enhver fornuftig Diskussion, om den ene Form kræver mere eller mindre Kapital end den anden. Der kræves i Kroner og Øre selvfølgelig den samme Kapital til at oprette et Brug efter den ene som efter den anden Lov, naar det er Brug af samme Størrelse.

Den virkelige Forskel kapitalmæssigt set er, at Finansieringen af disse Brug paa Grund af Statsfæstet gaar over til at være en Statsopgave. Med faa Ord sagt betyder denne Driftsform kapitalmæssigt set kun dette, at Finansieringen gaar over fra Kreditforeningerne til Staten.

Hvis der derfor skal være nogen Mening i det ærede Medlem Hr. Holdgaards Udtalelser, maa det vel være denne, at selve Statsgælden ikke er afhængig af Kapitalen og af Kapitalmagten, men at Kreditforeningsskølden er det. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem vover den Paastand, jeg tvivler paa det. Sandheden er i Virkeligheden den, at naar vi endelig skal til at bedømme disse to forskellige Former for Gældsstiftelse, har Kapitalen som saadan absolut større Interesse i Stiftelsen af Statslaan end i Udstedelsen af Kreditforeningsobligationer. De store Bankhuse Verden over har en anderledes Interesse i og anderledes Muligheder for Fortjeneste ved Ordningen af de store Statslaan end ved Salget af Kreditforeningsobligationer.

Som jeg før har sagt: Den virkelige Forskel kapitalmæssigt set mellem disse to Brugsformer er, at i Selvejesystemet administreres Kapitalen af Selvejerne, altsaa af Landmændene selv, i Statsfæstesystemet administreres Kapitalen — det drejer sig altsaa om det samme Beløb for hvert Brug — af de politiske Organisationer. Det er, kort sagt, en Overgang fra økonomisk Selvstyre til politisk Styre af disse Sager.

Jeg forstaar meget vel, at man ud fra et socialdemokratisk Syn — Socialdemokraterne tror jo fuldt og fast, at en Statsadministration altid vil være den private Administration overlegen — ogsaa foretrækker, at selve Landbrugets Finansiering bliver en Statsopgave. Men det ligger udenfor, hvad jeg hidtil havde